

Sygn. akt I ACa 181/14

Sygn. akt I ACz 205/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kaźmierska
Sędziowie:	SA Agnieszka Sołtyka (spr.) SA Tomasz Żelazowski
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko Bankowi (...) w G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 22 listopada 2013 r., sygn. akt I C 324/08

oraz zażalenia pozwanego na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w tym wyroku

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. **w punkcie pierwszym w ten sposób, że pozbawia wykonalności co do kwoty 127.912,17 zł (sto dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset dwanaście złotych i siedemnaście groszy) tytuł wykonawczy w postaci Bankowego Tytułu Wykonawczego z dnia 5 września 2006 roku wystawionego przez Bank (...) w G. przeciwko M. K., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie o sygnaturze I Co 1054/06 w dniu 20 listopada 2006 roku,**

2. **w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądza od pozwanego Banku (...) w G. na rzecz powódki D. K. kwotę 1316 zł 60 gr (jeden tysiąc szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,**

3. w punkcie piątym w ten sposób, że pozostawia referendarzowi sądowemu rozliczenie kosztów sądowych przyjmując, że pozwany przegrał sprawę w 68,2 % ,

II. oddala apelację w pozostałej części,

III. oddala zażalenie,

IV. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1.401 zł (jeden tysiąc czterysta jeden złotych) tytułem kosztów postępowania odwoławczego.

SSA A. Sołtyka SSA W. Kaźmierska SSA T. Żelazowski

I ACa 181/14

I ACz 205/14

UZASADNIENIE

Powódka D. K. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dn. 05.09.2006r. wystawionego przez pozwanego Bank (...) w G. przeciwko M. i D. małżonkom K. na kwotę 187.530 zł wraz z odsetkami w wysokości 7,9687% rocznie od dnia 05.IX.2006r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Goleniowie I Wydział Cywilny z dn. 20.11.2006r. przeciwko M. K. sygn. akt I Co 1054/06, następnie postanowieniem z dn. 15.01.2008r. wydanym również przez w/w Sąd w sprawie o sygn. akt I Co 1648/07 przeciwko D. K.. Ponadto domagała się zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż na podstawie w/w tytułu egzekucyjnego prowadzona jest egzekucja KM 760/07 przez komornika przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie z nieruchomości rolnej zabudowanej, dla której to sąd wieczystoksięgowy w G. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o której to okoliczności powódka dowiedziała się z zawiadomienia z dn.11.02.2008r. Wskazała, że w tym postępowaniu pozwany dochodzi od powódki zapłaty należności z tytułu kredytu udzielonego mężowi powódki 16 VI 2000 roku nr (...). Powódka podniosła, że kredyt miał być ewidencjonowany na rachunku (...), jednakże z przyczyn nieznanych powódce pozwany w trakcie realizacji umowy wskazywał równe numery rachunków bankowych, w tym nr (...) oraz nr (...) dla rozliczania poszczególnych rat kredytu, w tym po uzyskaniu przez pozwanego Bank (...) spornego BTE. Powódka wskazała, iż pismem z dn. 11.07.2006r. pozwany bezzasadnie wypowiedział w całości powódce i jej mężowi umowę nr (...), wskazując na § 17 ust. 1 i 5 oraz 10 tej umowy, wzywając jednocześnie powódkę i jej męża do zapłaty kwoty 187.151 zł tytułem „łącznej kwoty wszystkich zobowiązań kredytowych wskazanych w piśmie z dnia 06.06.2006r.” Powódka oświadczyła, iż kredyt nr (...) był przez powódkę i jej męża obsługiwany terminowo i w celach określonych umową, podniosła, że umowa powinna być wypowiedziana ewentualnie jedynie w części spóźnionej raty.

Argumentując dalej powódka także podniosła, iż wszczęcie postępowania egzekucyjnego pozbawione jest podstaw prawnych i faktycznych, gdyż zadłużenie powódki i jej męża z tytułu umowy nr (...) nie istnieje. Wskazała, że spłata umowy nr (...) została objęta restrukturyzacyjną umową kredytową nr (...) z dn. 13.06.2003r., która z kolei została zmieniona postanowieniami kolejnej umowy restrukturyzacyjnej nr (...) z dn. 05.01.2004r., które to zobowiązanie w całości zostało zrealizowane

Następnie powódka podniosła, iż roszczenie wierzyciela objęte przedmiotowym BTE z dn. 05.09.2006r. zostało zapłacone w całości.

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank (...) w G. wniósł o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powódki kosztami postępowania.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2013r Sąd Okręgowy w Szczecinie pozbawił wykonalności do wysokości kwoty 114 388,76 zł tytuł wykonawczy w postaci Bankowego Tytułu Wykonawczego z dnia 5 września 2006r wystawionego przez Bank (...) w G. przeciwko M. K., zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie o sygnaturze I Co 1054/06 w dniu 20 listopada 2006r, oddalił powództwo w pozostałej części, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 723,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalił wniosek pozwanego o przyznanie wynagrodzenia w podwójnej wysokości oraz pozostawił referendarzowi sądowemu rozliczenie kosztów sądowych przyjmując, że będą one co do zasady rozliczone na podstawie art.98 k.p.c. przy przyjęciu, że pozwany przegrał sprawę w 60% i przy uwzględnieniu, że powódka była całkowicie zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dn. 16.06.2000r. umową nr (...) M. K. zawarł ze (...) Bankiem w G. umowę o kredyt inwestycyjny w kwocie 500.000 zł na okres od 16.06.2000r. do 30.04.2008r. na nakłady związane z prowadzeniem działalności drobiarskiej (preambuła i § 1 umowy).

W § 2 umowy strony uzgodniły, iż kredytobiorca na sfinansowanie całości inwestycji, oprócz środków z kredytu posiada również środki własne w wysokości 43% tj. kwocie 384.000 zł.

W § 3 umowy kredytodawca zobowiązał się do przedstawienia do dyspozycji kredytobiorcy w/w kredytu w następujący sposób: w dn. 16.06.2000r. do kwoty 100.000 zł, w dn. 20.06.2000r. do kwoty 180.000 zł, w dn. 23.06.2000r. do kwoty 100.000 zł i w dn. 10.07.2000r. do kwoty 120.000 zł - ewidencjonowany na rachunku kredytowym (...).

W § 6 umowy kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kredytu w terminach i wysokościach określonych jak w załączniku nr 1 do umowy na numer rachunku kredytobiorcy jak w § 3 umowy.

W § 7 pkt. 2 umowy strony ustaliły, iż należne Bankowi (...) odsetki od kredytu płacone są przez: 1) kredytobiorcę w wysokości połowy oprocentowania określonego w ust. 1 od pozostałej do spłaty kwoty kredytu, nie więcej niż 20% w stosunku rocznym, wysokość oprocentowania kredytu dla kredytobiorcy w dniu zawarcia umowy wynosi 12,5% w stosunku rocznym. 2) Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – w pozostałej wysokości w formie dopłat do oprocentowania, o którym mowa w ust. 1.

W § 7 pkt. 4, iż odsetki są naliczane w okresach miesięcznych od kwoty zadłużenia z tytułu kredytu, których zapłata w części obciążającej kredytobiorcę następuje w ostatnim dniu każdego miesiąca poprzez wpłatę przez kredytobiorcę na rachunek (...) w Banku (...), lub obciążenie przez Bank (...) rachunku kredytobiorcy nr „.....” prowadzony w Banku (...).

W § 8 pkt. 1 strony uzgodniły, iż warunkiem uzyskania ze środków ARiMR dopłat do oprocentowania kredytu jest terminowa spłata w pełnej wysokości kredytu (rat kredytu) i odsetek, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt. 1 z uwzględnieniem § 18 umowy.

W § 8 pkt. 2 strony uzgodniły, iż w przypadku, gdy kredytobiorca nie spłaci kredytu lub i odsetek w terminach określonych w § 5,6 i 7 ust. 4 niniejszej umowy albo dokona spłaty w niepełnej wysokości, wówczas kredytobiorca traci prawo do korzystania z dopłat za okres od dnia ostatnio terminowo spłaconej raty kredytu i /lub odsetek (włącznie) do dnia poprzedzającego termin, w którym powinno nastąpić dokonanie spłaty.

W § 9 ustalono, iż karencja w spłacie rat kapitału ustalona jest do dnia 31.10.2000r. Spłata odsetek w okresie karencji spłaty rat kapitału następuje w terminach ustalonych w § 7 ust. 4 niniejszej umowy.

W § 13 między innymi ustalono, iż zabezpieczenie kredytu będzie stanowiła hipoteka na nieruchomości.

W § 16 pkt. 1 strony między innymi ustaliły, iż Bank (...) zastrzega sobie prawo : ust. 1) wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub w części i żądanie jego spłaty w terminie określonym w oświadczeniu o wypowiedzeniu; (...) ust. 6.)

wstrzymania wypłaty kolejnej transzy kredytu w okresie wypowiedzenia umowy kredytu; ust. 7) spłaty należności z tytułu kredytu (rat kredytu) i odsetek niespłaconych w terminach określonych w § 5,6 i 7 ust. 4 niniejszej umowy lub w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu z wpływów na rachunek bieżący kredytobiorcy bez jego dyspozycji i przez wszystkimi innymi płatnościami, a kredytobiorca wyraża na to zgodę; ust. 8) pobrania należności z tytułu kredytu (raty kredytu) i odsetek niespłaconych w terminach określonych w § 5,6 i 7 ust. 4 niniejszej umowy lub w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu z rachunku bieżącego kredytobiorcy nr (...) prowadzonego przez (...) G. stosownie do upoważnienie stanowiącego integralną część niniejszej umowy.

W § 16 pkt. 2 i 3 strony między innymi ustaliły, iż kredytobiorca stosownie do upoważnienia stanowiącego integralną część niniejszej umowy, upoważnia Bank (...) do potrącenia z wpływów na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy nr (...) należności z tytułu niespłaconych rat kredytu i odsetek w terminach określonych w § 5, 6 7 ust. 5 niniejszej umowy lub w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu przed wszystkimi innymi płatnościami, z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych. W pkt. 3 ustalono, iż w przypadku, gdy kredytobiorca jest przedsiębiorcą płatnikiem VAT przy rozliczaniu kredytu uwzględnia się wartość faktury pomniejszonej o podatek VAT.

W § 17 umowy strony ustaliły, iż wypowiedzenie umowy kredytu w całości lub w części, o której mowa w § 16 ust. 1 umowy może nastąpić w przypadku: 1) utraty zdolności kredytowej przez kredytobiorcę; pkt. 2) zagrożenie terminowej płaty kredytu wraz z odsetkami lub nieterminowego regulowania należności bankowych (...); pkt. 7) znacznego obniżenia realnej wartości złożonego zabezpieczenia i braku możliwości dodatkowego prawnego zabezpieczenia; (...) pkt. 10) wszczęcie przeciwko kredytobiorcy egzekucji przez innych wierzycieli; pkt. 11) podziału, likwidacji, zagrożenia upadłością lub upadłości przedsiębiorcy (...).

Zgodnie z §21 umowy wszelkie wpływy środków na spłatę należności wynikającej z umowy w pierwszej kolejności zaliczane są na spłatę wymagalnych kosztów ubocznych, odsetek należnych Bankowi (...) i dopłat do oprocentowania ze środków ARiMR przypadających do zwrotu przez kredytobiorcę wraz z odsetkami ustawowymi, a następnie rat kapitałowych.

W § 31 umowy strony ustaliły, iż integralną część niniejszej umowy stanowią załączniki: nr 1 szczegółowy harmonogram realizacji inwestycji; nr 2 oświadczenie kredytobiorcy nr 3 dokumentacja kredytowa.

Umowę podpisał kredytobiorca M. K. i kredytodawca Bank (...) w G.. Do umowy nr (...) żona kredytobiorcy M. K., D. K. złożyła pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na zawarcie tej umowy kredytowej, a kredytobiorca M. K. w dn. 30.04.2000r. oświadczenie o poddaniu się egzekucji z tej umowy w myśl art. 97 i następne Prawa bankowego do kwoty 1.000.000 zł.

W załączniku nr 1 do umowy nr (...) o kredyt inwestycyjny z dopłatami do oprocentowania ze środków ARiMR, kredytobiorca M. K. zobowiązał się dokonać spłaty z tytułu wykorzystanego kredytu w następujących terminach i kwotach (ratach).

W terminie 31.10.2000r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2001r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 31.10.2001r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2002r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł

W terminie 31.10.2002r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

Od tej daty terminy spłat zaczęły być przesuwane na wniosek małżonków K..

W terminie 30.04.2003r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł

W terminie 31.10.2003r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2004r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 31.10.2005r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2006r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł

W terminie 31.10.2006r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2007r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 31.10.2007r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł.

W terminie 30.04.2008r. na rzecz (...) G. 7.000 zł, na rzecz (...) N. 6.250 zł, na rzecz (...) W. 11.250 zł o na rzecz (...) C. 6.250 zł

Razem na rzecz (...) G. 120.000 zł. Na rzecz (...) N. 100.000 zł. Na rzecz (...) W. 180.000 zł. Na rzecz (...) C. 100.000 zł.

Z dniem 04.07.2000r. sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie wpisał do księgi wieczystej KW nr (...) hipotekę na kwotę 500.000 zł na rzecz Banku (...) w G..

W dn. 29.09.2000r. M. K. zawarł z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) o kredyt ogólnie obrotowy na kwotę 360.000 zł w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym nr (...) na okres od 30.09.2000r. do dnia 30.09.2001r. z zabezpieczeniem hipoteką zwykłą w kwocie 360.000 zł na nieruchomości o urzędzonej KW nr (...). W tym samym dniu pisemnym oświadczeniem małżonka D. K. wyraziła zgodę na zawarcie tej umowy przez męża i jednocześnie oświadczyła, iż przyjmuje na siebie zobowiązania wynikające z w/w umowy, udzielając jednocześnie solidarnego poręczenia tej umowy.

Dnia 28.09.2001r. M. K. zawarł z Bankiem (...) G. umowę nr (...) kredytu obrotowego w rachunku odnawialnym na kwotę 360.000 zł na okres od 30.09.2001r. do 30.09.2002r., który w myśl tej umowy miał być ewidencjonowany na rachunku kredytowym nr (...) w Banku (...) w G.. Na tą okoliczność kredytodawca miał otrzymać zabezpieczenie między innymi w postaci hipoteki na nieruchomości kredytobiorcy o księdze wieczystej KW nr (...). Natomiast D. K. złożyła do w/w umowy pisemne oświadczenie, w którym wskazała, iż akceptuje umowę i wyraża zgodę na jej zawarcie przez męża M. K.. Kredytobiorca M. K. w dn. 28.09.2001r. złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji z tej umowy w myśl art. 97 i następnego Prawa bankowego do kwoty 720.000 zł. Umowę poręczenia do całości w/w umowy nr (...) podpisał także R. K. składając przy tym oświadczenie o poddaniu się egzekucji zastrzegając, iż tytuł wykonawczy może być wystawiony przeciwko niemu najpóźniej do dnia 30.09.2005r.

Z dniem 19.12.2001r. sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie na wniosek dz.Kw. (...) na nieruchomości należącej do małżonków D. i M. K. o urządzonej księdze wieczystej KW nr (...) wpisał hipotekę zwykłą w wysokości 360.000 zł z odsetkami 20,5% w stosunku rocznym począwszy od dnia 28.09.2001r. na rzecz Banku (...) w G..

W dniu 17.05.2002r. M. K. zawarł z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) o udzielenie kredytu obrotowego w rachunku kredytowym na kwotę 70.000 zł na okres od 17.05.2002r. do 28.06.2002r., który to kredyt miał być ewidencjonowany na rachunku bankowym kredytobiorcy nr (...) w Banku (...) w G.. Na tą okoliczność kredytodawca miał otrzymać zabezpieczenie między innymi w postaci hipoteki na nieruchomości kredytobiorcy o księdze wieczystej KW nr (...). D. K. złożyła do w/w umowy pisemne oświadczenie, w którym wskazała, iż akceptuje umowę i wyraża zgodę na jej zawarcie przez męża M. K.. Kredytobiorca M. K. w dn. 17.05.2002r. złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji z tej umowy w myśl art. 97 i następnego Prawa bankowego do kwoty 140.000 zł. Umowę poręczenia do całości w/w umowy nr (...) podpisał także R. K. składając przy tym oświadczenie o poddaniu się egzekucji zastrzegając, iż tytuł wykonawczy może być wystawiony przeciwko niemu najpóźniej do dnia 30.06.2005r.

W dniu 30.07.2002r. „(...)” reprezentowana przez M. K. zawarła z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku kredytowym na kwotę 130.000 zł na okres od 30.07.2002r. do 31.10.2002r., który miał być ewidencjonowany na rachunku kredytowym nr (...) w Banku (...) w G., na zabezpieczenie którego w/w kredytobiorca wystawił weksel in blanco. D. K. złożyła do w/w umowy pisemne oświadczenie w którym wskazała, iż akceptuje umowę i wyraża zgodę na jej zawarcie przez męża M. K..

W dn. 30.09.2002r. M. K. reprezentujący „(...)” zawarł z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr (...) do kwoty 360.000 zł na okres od 30.09.2002r. do 30.09.2003r. Jako zabezpieczenie tego kredytu strony przewidziały między innymi ustanowienie hipoteki na nieruchomości kredytobiorcy. Umowę podpisał M. K. i D. K.. Ponadto kredytobiorca M. K. złożył oświadczenie, iż poddaje się egzekucji z bankowego tytułu egzekucyjnego co do wszelkich roszczeń wynikających z w/w umowy do 30.09.2007r. D. K. złożyła oświadczenie małżonka w trybie art. 97 ust.2 Prawa bankowego z dn. 29.08.1997r.

Pismem z dn. 02.10.2002r. małżonkowie D. i /M. K. zwrócili się

do zarządu Banku (...) w G. „ o przesunięcie kredytu preferencyjnego linii IP z terminem płatności 30 października 2002r. na 30 października 2008 roku (...)”.

Aneksem nr (...) z dn. 08.10.2002r. do umowy kredytu inwestycyjnego nr (...) z dn. 16.06.2000r. M. K. i Bank (...) w G. dokonali zmiany ustaleń § 6 w/w umowy zawartych w Załączniku nr 1, w ten sposób, iż przesunięto spłatę raty przewidzianej na dzień 31.10.2002r. na dzień 31.10.2008r., to jest o sześć lat.

W dniu 28.11.2002r. „(...)” zawarła z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) kredytu obrotowego w rachunku obrotowym na kwotę 150.000 zł na okres 28.11.2002r. do 30.06.2003r., który miał być ewidencjonowany na rachunku nr (...) w Banku (...) w G.. D. K. złożyła do w/w umowy pisemne oświadczenie, w którym wskazała, iż akceptuje umowę i wyraża zgodę na jej zawarcie przez męża M. K.. Ponadto kredytobiorca M. K. złożył oświadczenie w trybie art. 97 Prawa Bankowego o poddaniu się egzekucji z wszystkich należności wynikających z w/w umowy. D. K. do tej umowy złożyła oświadczenie małżonka dłużnika w trybie art. 97 ust.2 ustawy Prawo bankowe o poddaniu się egzekucji. Umowę poręczył ponadto L. K., składając na tą okoliczność stosowne oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

W dniu 13.06.2003r. małżonkowie K. M. i D. na ich wniosek z dn. 11.06.2003r. zawarli z Bankiem (...) w G. umowę nr (...) o kredyt w rachunku bieżącym, na mocy której kredytobiorcom zostało przyznane prawo zadłużania się w rachunku bieżącym (...) do kwoty 810.000 zł w okresie od 13.06.2003r. do 10.06.2006r. z przeznaczeniem na produkcję drobiarską, którego spłata miała się odbyć w ten sposób: 31.12.2004r. do kwoty 630.000 zł; w terminie do 31.12.2005r. do kwoty 360.000 zł; w terminie do 10.06.2006r. do kwoty „0”. Kredyt został przedstawiony do dyspozycji kredytobiorcy w dniu 13.06.2003r. Jako zabezpieczenie udzielonego kredytu strony przewidziały ustanowienie hipoteki na nieruchomości KW nr (...), poręczenie przez dwóch poręczycieli oraz poprzez złożenie

weksła in blanco. Umowę podpisali małżonkowie D. i M. K.. Na okoliczność w/w umowy (...) M. K. w trybie art. 97 i następnego Prawa bankowego złożył oświadczenie o podanie się egzekucji do kwoty 1.650.000 zł, zastrzegając, iż na ta okoliczność bankowy tytuł egzekucyjny może być wystawiony przez w/w Bank w terminie do 10.06.2009r., na co pisemnym oświadczeniem zgodę wyraziła jego małżonka.

W dniu 30.06.2003r. „(...)” zawarł z Bankiem (...) w G. pisemny aneks nr (...) do umowy kredytowej nr (...), na mocy którego strony ustaliły, iż zmieniają §5 powołanej umowy w ten sposób, że termin spłaty kredytu w wysokości 150.000 zł ustalony pierwotnie na dzień 30.06.2003r. zmieniono na nowy tj. 15.09.2003r. wraz z odsetkami. Pozostałe warunki bez zmian. W/w aneks podpisała D. K. i M. K..

W dniu 30.09.2003r. „(...)” zawarł z Bankiem (...) w G. pisemny aneks nr (...) do umowy kredytowej nr (...), na mocy którego strony ustaliły, iż ustalają nowe terminy i kwoty kredytu do spłaty: 25.000 zł w terminie do 30.04.2004r.; 25.000 zł w terminie do 31.10.2004r.; 50.000 zł w terminie do 30.04.2005r. oraz 50.000 zł w terminie do 31.10.2005r. Ponadto, iż spłatę odsetek ustala się przy spłacie rat kredytu, jak też 1% prowizji od powyższych ustaleń za czynności bankowe. Pozostałe warunki bez zmian. W/w aneks podpisała D. K. i M. K..

W dniu 05.01.2004r. M. K. i D. K. (na ich pisemny wniosek z dn. 31.12.2003r. w którym wskazali na zadłużenie 960.000 zł) zawarli z Bankiem (...) w G. pisemną ugodę kredytową nr 1/2004r.

W § 1 ugody strony wskazały, iż przedmiotem umowy są warunki spłaty kredytobiorców wobec banku z tytułu zaciągniętych kredytów na podstawie:

- umowy nr (...) z dn. 28.11.2002r. kredyt obrotowy w rachunku kredytowym;
- umowy nr (...) z dn. 13.06.2003r. kredyt w rachunku bieżącym;

wymagalnych na dzień zawarcia ugody w kwocie 960.000 zł i odsetek naliczonych według stanu na 05.01.2004r. w wysokości 88.977,30 zł.

W § 2 pkt. 1 ugody strony uzgodniły kwoty i datę spłat kolejnych rat, począwszy od 05.01.2004r. do 30.09.2018r. w ten sposób, że spłaty przez ten okres następować będą w dwóch ratach rocznych: 31 marca oraz 30 września każdego roku. Za okres 2004r. do 2006r. po 10.000 zł kapitału i 1.000 zł odsetek, za okres od 2007r. do 2008r. po 15.000 zł kapitału i 1.000 zł odsetek; za okres od 2009r. do 2010r. po 20.000 zł kapitału i 3.000 zł odsetek; za okres od 2011r. do 2013r. po 25.000 zł kapitału i 3.000 zł odsetek; za okres 2014r. po 30.000 zł kapitału i 4.800 zł odsetek; za okres od 2015r. do 2018r. po 68.750 zł kapitału i odsetek po 4.800 zł, oprócz roku 2018r. w którym odsetki przewidziano na poziomie 5.250 zł.

W § 2 pkt. 2 ugody strony ustaliły, iż ustalony w pkt. 1 sposób spłaty zadłużenia kredytobiorców jest ostateczny i w przypadku nie wykonania przez kredytobiorców postanowień ustępu pierwszego Bank ma prawo podjąć wszelkie działania w celu wyegzekwowania swojej wierzytelności wraz z należnymi odsetkami.

W § 4 strony między innymi ustaliły, iż prawne zabezpieczenie kredytu stanowić będzie między innymi hipoteka na nieruchomościach objętych KW nr (...) i (...).

W § 5 pkt.1 kredytobiorcy oświadczyli, iż poddają się dobrowolnie egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego co do wszelkich roszczeń banku wynikających z niniejszej umowy. W pkt. 2 kredytobiorcy poddali się egzekucji co do kwoty 1.920.000 zł. Pkt. 3 strony ustaliły, iż bank ma prawo do 30.09.2021r. wystawić bankowy tytuł egzekucyjny obejmujący roszczenia wynikające z niniejszej umowy ugody.

Również z datą 05.01.2004r. Bank (...) w G. wystawił pisemne zaświadczenie, w treści którego między innymi wskazano, iż w dniu 05.01.2004r. po między tym Bankiem a małżonkami M. i D. K. została zawarta umowa kredytowa nr (...), na mocy której został w/w małżonkom udzielony kredyt w wysokości 960.000 zł na cele rolnicze - produkcję drobiarską, który zabezpieczono poprzez ustanowienie hipoteki na nieruchomości należącej do w/w małżonków,

dla której sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) z ostatecznym terminem spłaty do dnia 30.09.2018r.

Ponadto również z datą 05.01.2004r. Bank (...) w G. sygnował pismo, w którym oświadczył M. K., iż w związku z zawartą umową nr (...) z dn. 25.01.2004r. w sprawie nowych warunków spłaty zadłużeń z tytułu zaciągniętych kredytów na produkcję drobiarską, umowa nr (...) z dn. 13.06.2003r. kredytu w rachunku bieżącym i aneks nr (...) z dn. 30.09.2003r. do umowy kredytu w rachunku kredytowym nr (...) z dn. 28.11.2002r. nie obowiązują.

Z dniem 21.04.2004r. sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie na wniosek dz.kw. (...) na nieruchomości należącej do małżonków D. i M. K. o urządzonej księdze wieczystej KW nr (...) na wniosek w/w właścicieli wpisał hipotekę kaucyjną do 500.000 zł na rzecz Banku (...) w G..

Z treści pisma wynika, iż wpisu dokonano w oparciu o warunki umowy kredytowej nr 1/2004r.

Umową aktu notarialnego z dn. 05.05.2005r. Rep. A nr (...) sporządzonego przed notariuszem L. Z., R. K. przeniósł na rzecz R. P. prawo własności nieruchomości objętych księgami wieczystymi KW nr (...), KW nr (...), KW nr (...), KW nr (...), KW nr (...), KW nr (...), w tym KW nr (...) na zabezpieczenie pożyczki na kwotę 70.000 zł .

R. P. nieruchomość objętą w/w księgą wieczystą KW nr (...) nabyła z obciążeniem w postaci hipoteki na 900.000 zł ustanowionej na rzecz Banku (...) w G., którą to hipotekę jako dłużnik rzeczowy spłaciła w ten sposób, że z w/w nieruchomości wydzielala kolejne działki z których ceny sprzedaży (po ok. 40 zł z 1 m²) 80% było przeznaczane na rzecz Banku (...) w G. na spłatę hipoteki 900.000 zł.

Umową aktu notarialnego z dn. 19.08.2005r. Rep. A nr (...) sporządzonego przed notariuszem D. B. z kancelarią w S. R. K. zawarł z R. P. umowę pożyczki na kwotę 20.000 zł, dla zabezpieczenia której przeniósł na rzecz R. P. prawo własności nieruchomości o łącznej powierzchni 2,3 768 ha objętej księgą wieczystą KW nr (...) prowadzoną przez sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie.

Pisemnym wezwaniem do zapłaty z dn. 01.02.2006r. Bank (...) w G. wezwał M. K. do spłaty kredytu zaciągniętego według umowy z dn. 28.11.2002r. tytułem niespłaconego kapitału - 10.000 zł, tytułem niespłaconych odsetek 62.949,59 zł, w terminie 7 dni.

W dniu 26 IV 2006 roku pozwany z pisma Komornika dowiaduje się, że wobec M. K. wszczęta została z wniosku innego wierzyciela - (...) spółki z o.o. - egzekucja z nieruchomości zabezpieczającej też wierzytelności pozwanego

W tej sytuacji pisemnym wezwaniem do zapłaty z dn. 11.05.2006r. Bank (...) w G. wezwał kredytobiorcę M. K. do zapłaty zadłużenia z nieobsługiwanych przez M. K. kredytów, które według tego Banku na dzień 11.05.2006r. wyniosło: kwota kredytu łącznie 1.117.500 zł, kwota odsetek 169.979,03 zł i koszty upomnienia 15 zł – w terminie do 18.05.2006r. Była to kwota pomniejszona o 7614zł 11gr, które zapłacono.

Wobec nie spłacenia kredytów zgodnie z wezwaniem z 11 V 2006 roku pismami z dn. 06.06.2006r. Bank (...) w G. wypowiedział D. K. i M. K. umowę kredytową nr (...) z dn. 13.06.2003r. oraz umowę kredytową nr (...) z dn. 28.11.2002r. i wezwał do zapłaty w terminie 7 dni łącznie 1.117.500 zł, odsetki od kredytów na dzień 06.06.2006r. 174.519,88 zł i koszty przesyłki 15 zł.

Później, bo pismem z dn. 11.07.2006r. Bank (...) w G. wypowiedział M. K. umowę kredytową nr (...) z dn. 16.06.2000r., wskazując na §17 ust. 1,5,10 tej umowy z siedmiodniowym terminem wypowiedzenia i wezwał w związku z tym do zapłaty następujących kwot: kredyt (kapitał) 156.250 zł; odsetki 31.250 zł oraz koszty przesyłki 15 zł i wezwał do zapłaty w/w kwot w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wypowiedzenia.

Brak spłaty kredytu (...) spowodował, że Bank (...) w G. z datą 05.09.2006r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko małżonkom M. K. i D. K. z tytułu udzielonego kredytu nr (...), w treści którego wskazano, iż na płatne i wymagalne zadłużenie składają się: kredyty niespłacone w kwocie 187.500 zł, odsetki od dnia 05.09.2006r. 231.506,42

zł, koszty wezwania do zapłaty i wypowiedzenia kredytu 30 zł, razem 419.036,42 zł. Dalsze należne odsetki od dnia 05.09.2006r. są naliczane według zmiennej stopy procesowej, które na dzień sporządzenia wyciągu wynoszą 7,9687% w skali roku i w całości obciążają dłużnika.

Wobec nie zapłacenia należności z tytułu BTE pozwany wystąpił do sądu o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności i postanowieniem SR w Goleniowie z dnia 20 XI 2006 roku nadano klauzulę wykonalności tytułowi w postaci BTE z dnia 5 IX 2006 roku przeciwko M. K. na kwotę 187 530zł z odsetkami w wysokości 7,9687% w stosunku rocznym od dnia 5 IX 2006 roku, natomiast wobec D. K. wniosek o klauzulę oddalono. Klauzula ta nie objęła także należności w kwocie 162 857zł 89gr z tytułu odsetek umownych.

Zawiadomieniem z dn. 19.04.2007r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie zawiadomił M. K. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego sygn. akt KM 760/07 na wniosek wierzyciela Banku (...) w G. na podstawie bankowego tytułu wykonawczego z dn. 05.09.2006r. należność główna 187.530 zł, odsetki na dzień 19.04.2007r. w wysokości 9.294,11 zł, koszty sądowe 50 zł, koszty adwokackie 900 zł.

Powódka wiedziała o tej egzekucji, bo przez swojego ówczesnego pełnomocnika w osobie adwokata J. S. pytała pisemnie, jak wygląda historia obrotów na rachunku kredytowym. Pozwany 3 VIII 2007 takiej informacji udzielił pisemnie przesyłając ją na ręce pełnomocnika powódki z zaświadczeniem o wysokości zadłużenia z ego kredytu.

Mimo tego pismem z dnia 18.09.2007r. D. K. zwróciła się samodzielnie do zarządu Banku (...) w G. z informacją, iż w dn. 17.09.2007r. A. i G. K. wpłacili kwotę 20.000 zł na poczet należności M. K. objętych egzekucją KM 760/07 (nota bankowa (...)). Jednocześnie wniosła o sporządzenie przez Bank wykazy wpłat dokonanych na poczet tytułu z dn. 05.09.2006r. sygn.. akt I Co 1054/06.

Postanowieniem z dn. 05.11.2007r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie w postępowaniu sygn. akt KM 143/05 umorzył postępowanie z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c. z uwagi na nie dokonanie przez wierzyciela w ciągu roku czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Jednocześnie w dniu 5 XII 2007 roku pozwany pisemnie poinformował M. K., że wobec braku klauzuli wykonalności co do odsetek umownych i kosztów ubocznych złoży w sądzie pozew o ich zasądzenie, ponieważ dokonywanych obecnie wpłat w łącznej wysokości 199 494zł nie mógł zaliczyć na kapitał, lecz na należności z tytułu kosztów ubocznych i dopłat do oprocentowania jakie udzielone było przez ARiMR.

Postanowieniem z dn. 15.01.2008r. Sąd Rejonowy w Goleniowie w sprawie o sygn. akt I Co 1648/07 z wniosku wierzyciela Banku (...) w G. z udziałem D. K. o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika nadał na bankowy tytuł egzekucyjny z dn. 05.09.2006r. pochodzący od w/w wierzyciela klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika M. K., D. K. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego małżeńskiego z dłużnikiem M. K..

Zawiadomieniem z dn. 11.02.2008r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie N. K. zawiadomił D. K. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego sygn. akt KM 760/07 na wniosek wierzyciela Banku (...) w G. na podstawie bankowego tytułu wykonawczego z dn. 05.09.2006r. opatrzonego klauzulą wykonalności Sądu Rejonowego w Goleniowie sygn. akt I Co 1054/06 z dn. 20.1.2006r. oraz sygn. akt I Co 1648/07 z dn. 15.01.2008r. co do: należności głównej 187.530 zł, odsetki na dzień 11.02.2008r. w wysokości 21.490,48 zł odsetki dzienne 40.84 zł, koszty sądowe 50 zł i koszty adwokackie 900 zł.

Następnie w/w komornik przystąpił do czynności egzekucyjnych z nieruchomości stanowiącej przedmiot prawa własności w/w małżonków K. objętej KW nr (...) prowadzonej przez sąd wieczystoksięgowy Sąd Rejonowy w Goleniowie.

Z tytułu kredytu (...) małżonkowie K. poprzez wpłaty własne i osób trzecich wpłacili na rzecz Banku (...) w G.:

- 2000 zł w dn. 07.04.2005r. - A. i G. K. ; 2000zł w dn. 7 V 2007r.- A. i G. K.; 60 000zł w dn. 30 V 2007 r. - D. K. ; 2000zł w dn. 10 VI 2007r. - A. i G. K.; 2000 zł w dn. 3 VII 2007r. -A. i G. K.; 40 000zł w dn. 13 VII 2007r.- D. K.; 2000 zł w dn. 5 VIII 2007 r.- G. K.; 40 000zł w dn. 16 VIII 2007r.- D. K.; 20 000zł w dn. 17 IX 2007r. -M. K.; 12 870zł w dn. 16 X 2007r. - (...) oraz 10 624zł w dn. 26 X 2007r. -G. K..

Na wszystkich wpłatach wpisywano jako spłacany tytuł egzekucyjny z dnia 5 IX 2006 roku, ale wystawiony i zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko D. K. (przeciwko M. K. postępowanie egzekucyjne z tego tytułu zostało umorzone wcześniej wobec nieaktywności wierzyciela). Jedna z wpłat dokonana przez właściciela (...) wynikała stąd, że za zgodą pozwanego kupił on od małżonków K. część nieruchomości, za co cena była właśnie skierowana bezpośrednio do pozwanego, a w zamian za to, pozwany wyraził zgodę na wykreślenie hipoteki obejmującej tę nieruchomość. Łącznie wpłacono 203 494zł.

Małżonkowie K. dysponowali rachunkiem obrotowym o numerze „ (...) - (...)”. Był to w aktualnie funkcjonującym pojęciu rachunek debetowy, na który wpływały pieniądze z poszczególnych kredytów. I tak z kredytu (...) pieniądze wpłacono właśnie na ten rachunek, podobnie jak co rok udzielane kredyt tzw. „obrotowe” z umów: (...). I dopiero po zawarciu ugody 5 I 2004 roku zamknięto konto obrotowe, a utworzono konto o numerze (...) - (...) - (...), na które wpływać miały należności z tytułu wszystkich przeterminowanych kredytów. Numeracja poszczególnych rachunków co do pozostałych cyfr poza wyżej wskazanymi mogła się zmieniać, a było to uwarunkowane koniecznością dostosowania numerów bankowych do obowiązujących po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

Zgodnie z umową pozwany miał proporcjonalnie zaliczać wpływające spłaty rat i księgował je prawidłowo zgodnie z obowiązującymi w rachunkowości przepisami.

Ostatnią ratę kredytu (...) wpłacono 31 X 2005 roku w wysokości 31 250zł. Na dzień wypowiedzenia umowy 25 VIII 2006 roku powódka i jej mąż zostali wezwani do zwrotu:

- kapitału banku w kwocie 187 500zł, odsetek banku w kwocie 1200, 93zł, kapitału od dopłat w kwocie 138 987zł 41gr i odsetek od dopłat w kwocie 88 970, 76zł.

Po wypowiedzeniu kredytu powódka, jej mąż i osoby trzecie dokonały 13 wpłat w roku 2007 z których na kapitał pozwanego zaliczono 94 906, 18 zł ; na odsetki pozwanego 19 663, 22zł; a na odsetki od dopłat dla ARiMR kwotę 84 924, 60zł, a na kapitał dla Agencji już nie było środków do zaliczenia. Jedną z wpłat zarachowywaną na odsetki dla pozwanego zarachowano z opóźnieniem, co spowodowało ograniczenie wysokości spłaty tej kwoty o 180,64zł, stąd należało więc odjąć od ogólnej sumy kapitału i odsetek należnych bankowi

(94 906,18 + 19 663z 22 – 180, 64 = 114 388, 76zł).

Z opinii obojga biegłych jednoznacznie wynikało, że umowa (...) nie została objęta ugodą z 5 I 2004 roku. Ugoda ta objęła kredyt obrotowy nr (...) na kwotę 150 000zł oraz kredyt w rachunku obrotowym nr (...) na kwotę 810 000zł.

Po dokonaniu takich ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że powództwo oparte na treści art. 840§1 pkt.2 k.p.c. okazało się uzasadnione częściowo.

Sąd przypomniał, że powódka w tym procesie wywodziła, że spłata kwoty prawie 200 000 zł spowodowała, iż tytuł wykonawczy w postaci BTE z 5 IX 2006 roku zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 15 I 2008 roku skierowaną przeciwko niej wygasł i nie powinien być nadal egzekwowany oraz że ta spłata dotyczyła wszystkich kredytów, jakie ona i jej mąż uzyskali u pozwanego, a ugodą z 5 I 2004 roku zrestrukturyzowali i ostatecznie całkowicie spłacili, a także że w ogóle pozwany nie miał podstaw do wypowiedzenia umowy nr (...).

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy za niezasadny uznał zarzut pozwanego, że powódka nie ma legitymacji do wytoczenia niniejszego powództwa.

Argumentował, że żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności zmierza do zawężenia tytułu egzekucyjnego aż do wygaśnięcia zobowiązania włącznie. Uznał, że uprawnienie to przysługuje także współmałżonkowi dłużnika, który po myśli art. 787 k.p.c. jest dłużnikiem egzekwowanym i ma prawo zwalczać tytuł wykonawczy wydany przeciwko małżonkowi po to, by wykazać, że nie może on być egzekwowany wskutek zdarzeń, które zaszły po jego powstaniu.

Odnosząc się do twierdzenia powódki, że kredyt nr (...) był zrestrukturyzowany i wszedł w zakres ugody stron z 5 I 2004 roku Sąd uznał, że umowa nr (...) nie została włączona do treści ugody z dnia 5 I 2004 roku i w tej sytuacji pozwany zasadnie traktował tę umowę jak nie zapłacone zobowiązanie, które podlega odrębnemu i zgodnemu z jego treścią bytowi.

Sąd wskazał, że wbrew odmiennemu stanowisku powódki można w sposób jednoznaczny ustalić treść poszczególnych umów kredytowych jakie powódka i jej mąż zawarli z pozwanym i ich okres obowiązywania. Treść ta wynika jednoznacznie z zawartych umów.

Wskazał Sąd, że najwcześniejszym kredytem jakiego udzielił pozwany M. K. był właśnie kredyt nr (...). Był to kredyt inwestycyjny zaciągnięty dla poprawy warunków zoologicznych i technologicznych na farmie drobiu męża i powódki oraz na zakup i montaż urządzeń technologicznych. Kredyt ten był korzystny dla kredytobiorcy, ponieważ część odsetek od kredytu spłacała ARiMR, pod warunkiem, że raty kredytu będą spłacane terminowo. Ustalono to było w ten sposób, że po wpłynięciu raty dłużnika, bank zwracał się o zwrot należnej części dopłat do odsetek. W przypadku, gdyby raty nie wpływały terminowo AMiMR zaprzestawała dopłat, a Bank we własnym zakresie miał obowiązek ściągać dla siebie niezapłacony kapitał i pełne odsetki. M. K. otrzymał ten kredyt w czterech transzach, a pieniądze wpłynęły na konto otwartego rachunku obrotowego (...)- (...).

Drugim kredytem był kredyt ogólnie obrotowy w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym bieżącym z dnia 29 IX 2000 roku o numerze (...) i w kwocie 360 000zł. Ten kredyt też był na koncie o numerze (...)- (...).

Rok później po spłaceniu kredytu (...), bo 28 IX 2001 roku z dniem od 30 IX 2001 roku M. K. ponownie otrzymał kredyt odnawialny na 360 000zł o nr (...) na konto (...)- (...). Zarówno kredyt (...) jak też (...) były zabezpieczone hipoteką na nieruchomości objętej KW (...).

W dniu 17 V 2002 roku M. K. otrzymał od pozwanego 70 000 zł na jeden miesiąc, bo do 28 VI 2002 roku. Pieniądze wpłynęły także na konto (...). I ten kredyt został spłacony i zamknięty 19 VII 2020 roku.

Następnie pozwany udzielił powódce i M. K. kolejnego kredytu w dniu 30 IX 2002 roku w kwocie 360 000zł na to samo konto (...)- (...) i był to kredyt obrotowy, obecnie nazywany linią debetową. Następnie M. K. otrzymał jeszcze kredyt nr (...) na kwotę 150 000zł w dniu 28 XI 2002 roku przelany także na konto (...)- (...). Ten został spłacony fakturą także z 28 XI 2002 roku. M. K. zaczął jednak mieć w tym czasie kłopoty ze spłatami i ten kredyt faktycznie służył nadrobieniu zaległości w spłatach innych kredytów, a konkretnie został przeznaczony na spłatę odsetek linii obrotowej, która od dłuższego czasu nie była zasilana, a odsetki narastały. Podkreślił Sąd, że zadłużenie M. K. było w roku 2002 tak znaczne, że nawet ratę kredytu z umowy (...) przypadającą na 31 X 2002 roku przesunięto na 31 X 2008 roku, czyli za 6 lat. Te wszystkie działania miały pomóc M. K. wyjść z kłopotów finansowych, a pozwany mimo znacznego długu wciąż pomagał kredytobiorcy.

28 XI 2002 roku (czyli po zamknięciu kredytu (...)) pozwany udzielił kolejnego kredytu o numerze (...) na koncie (...)- (...), w kwocie 150 000zł i podwyższył M. K. i jego żonie – powódce, limit linii obrotowej do 810 000 zł umową z dnia 13 VI 2003 roku. Umowa otrzymała numer (...). Podkreślił Sąd, że w ten sposób M. K. miał do spłacenia faktycznie kredyty nr (...) na 150 000zł i (...) na 810 000zł oraz kredyt (...).

Zauważył Sąd Okręgowy, że współdziałanie z Bankiem przez M. K. i jego żonę – powódkę w tym procesie przy zawieraniu poszczególnych umów, w tym przesunięcie raty kredytu o 6 lat, czy podwyższenie limitu linii obrotowej

do 810 000zł świadczyło niezbitcie o tym, że kredytobiorca i jego żona (przy kredycie w linii obrotowej 810 000zł współwłaścicielka tego kredytu) byli świadomi swojego zadłużenia i jego wysokości.

Podkreślił Sąd, że wobec faktycznego braku środków na koncie obrotowym (wysokość limitu linii kredytu obrotowego podniesiono w rzeczywistości do 810 000zł (na tyle w tej dacie ustalono zadłużenie z tej linii) M. K. nadal nie spłacał swoich długów. To wysokie zadłużenie na linii obrotowej było między innymi wynikiem tego, że z środków z niej pochodzących dłużnik starał się płacić zadłużenie z tytułu kredytu (...). O tym, że stąd musiały pochodzić środki na spłatę zobowiązań umowy (...) przesądził w ocenie Sądu choćby fakt, że ostatnia rata z tytułu tego kredytu została zapłacona 31 X 2005 roku

Wskazał Sąd, że ciągle problemy ze spłatą zadłużenia przez M. K. spowodowały, że pozwany jeszcze jesienią i zimą 2004 roku rozmawiał z dłużnikiem. Faktycznie już z końcem 2004 roku udostępnił mu kolejny kredyt, choć sposób rozliczenia z dotychczasowych został uregulowany w ugodzie z 5 I 2004 roku. Podkreślił przy tym Sąd Okręgowy, że z treści ugody wynika wprost, że obejmuje ona tylko umowę nr (...) na 150 000zł i nr (...) czyli limit linii obrotowej 810 000zł. W zakres ugody nie weszła umowa (...).

Podkreślił bowiem Sąd, że okoliczności w postaci dokonywania płatności z tej umowy aż do 31 X 2005 roku jednoznacznie wskazują na fakt (poza oczywiście samą treścią ugody), że nie mogła być ta umowa przedmiotem jakiegokolwiek restrukturyzacji. Nie było potrzeby restrukturyzowania umowy wciąż spłacanej i podlegała ona rozliczeniu według zasad z tej umowy wynikających.

Wskazał dalej Sąd Okręgowy, że umowa (...) została wypowiedziana pismem dnia 11 VII 2006 roku, a więc 8 miesięcy po zapłaceniu ostatniej raty. Przyczyną wypowiedzenia była sytuacja zagrożenia spłaty kredytu. Zauważył Sąd, że z treści pisma pozwanego z dnia 11 lipca 2006 roku, którym pozwany wypowiada umowę (...) wynika, że do zapłacenienia z tej umowy pozostaje kapitał 156 250zł, 31 250 zł odsetek czyli razem 187 500zł. Do tej też kwoty pozwany uzyskał klauzulę wykonalności na wystawiony przez siebie 5 IX 2006 roku BTE.

Odnosząc się do twierdzeń powódki, że należność tę spłaciła w roku 2007, dokonując wpłat przez siebie, przez męża i przez osoby trzecie Sąd oparł się na wnioskach wynikających z opinii biegłych powołanych w tej sprawie. Sąd przywołał art. 451 k.c. i stwierdził, że to dłużnik decyduje o tym, który z długów, jeśli ma ich kilka, chce zaspokoić. Jednakże prawo wyboru przez dłużnika długu jest jedynie prawem do wskazania konkretnego długu, inaczej mówiąc prawem do wskazania zobowiązania, z którego dług jest zaspokajany. Dłużnik nie może jednak wskazać, ile z danej kwoty wierzyciel ma zaliczyć na kapitał, a ile na odsetki i czy w ogóle na odsetki i koszty uboczne ma coś zaliczać. Podkreślił Sąd, że przepis art. 451 k.c. daje dłużnikowi prawo jedynie wyboru długu, czyli wskazania, zobowiązania z którego dług spłaca. Nie jest to jednak uprawnienie do decydowania w sposób odmienny od zawartej umowy o sposobie zaliczania długu i spłacie tego długu. Reguły spłaty długu są takie jak wynika to z treści umowy, a w braku ustaleń umownych, zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego. W stosunku do sposobu zarachowania dokonanego przez wierzyciela dłużnikowi nie przysługuje prawo sprzeciwu.

Stwierdził Sąd, że w niniejszej sprawie należało więc ustalić, jak powinny być zarachowywane wpłaty dokonywane na przestrzeni 2007 roku przez różne osoby, które wskazywały w tytułach wpłat, że są one przeznaczone na spłatę istniejącego tytułu egzekucyjnego z 5 IX 2006 roku, czyli de facto z umowy (...). W związku z tym Sąd przyjął, że dłużnik w osobach wpłacających wskazał wierzycielowi, iż chce zaspokoić dług z umowy (...). Sąd uznał, że ten wybór był skuteczny i prawidłowo wyartykułowany musiał być zaliczany na poczet umowy (...).

Odnosząc się do zapisów §16 i 21 Umowy nr (...) w odniesieniu do twierdzeń powódki o wskazywaniu przez wpłacających konkretnych tytułów wpłat, Sąd uznał, że pozwany miał prawo z rachunku obrotowego pobierać samodzielnie, bez oczekiwania każdorazowo na zlecenie ze strony właściciela rachunku, pieniądze z tego rachunku na spłatę raty umowy (...). Wskazał Sąd, że redakcja paragrafu 16 pkt 1 ust.7 jedynie statuuje prawo-upoważnienie Banku do potrącania rat kredytu z odsetkami, jeśli kredytobiorca sam ich nie zapłaci przed wszystkimi innymi płatnościami bez pytania o zgodę. Ten przepis nie wskazywał jednak, że Kredytobiorca upoważnił Bank na co zaliczać te wpłaty-czy na kapitał czy na inne należności. Zatem to paragraf 16 pkt 2 wskazywał kolejność rodzajów długów, na jakie

mają iść pieniądze wpływające na rachunek obrotowy. Zgodnie z tym zapisem pozwany w pierwszej kolejności miał zaliczać środki znajdujące się na rachunku obrotowym przed wszystkimi innymi płatnościami na : tytuły egzekucyjne, niespłacone raty kredytu i odsetki z umowy 3\IP\2000, inne płatności wymagane od kredytobiorcy z innych umów.

W związku z czym, gdyby do pozwanego wpłynął jakikolwiek tytuł egzekucyjny (np. od innego niż pozwany wierzyciela), to pozwany nie miałby prawa zatrzymać pieniędzy znajdujących się na rachunku obrotowym, żeby skierować je na spłatę raty kredytu (...), któremu dał pierwszeństwo przed wszystkimi innymi zobowiązaniami, jakie M. K. miał wobec pozwanego. W ten sposób w ocenie sądu strony już w umowie ustaliły, że kredytobiorca będzie najpierw zaspokajał długi z tytułów egzekucyjnych, a dopiero w drugiej kolejności z umowy (...).

W związku tym Sąd uznał, że zapis paragrafu 16 oznaczał, że zgodnie z nim kredytobiorca ograniczył jedynie swoje prawo do dysponowania pieniędzmi z konta obrotowego w wysokości niezbędnej do pokrywania należności wynikających z umowy (...). Chodziło o to, aby nie zaistniały przerwy w spłatach rat tego kredytu, gdyż groziło to zerwaniem umowy z ARiMR. Oznaczałoby to dla banku, że nie odzyska tej części należności, którą Agencja płaciła za kredytobiorcę, a kredytobiorca musiałby zapłacić dwukrotnie wyższe odsetki-te, które płacił i te, które miała płacić za niego Agencja. Wskazał także Sąd, że zgodnie z paragrafem 18 umowy pozwany bank miał bowiem prawo obciążyć kredytobiorcę kwotą dopłat do oprocentowania, jakie wpłynęły od Agencji łącznie z odsetkami od tych dopłat. W związku z tym Sąd uznał, że zapisy umowy nie pozostają we wzajemnej ze sobą sprzeczności, a jedynie wskazują, że kredytobiorca upoważnił pozwanego do pobierania pieniędzy z jego konta bez jego każdorazowej dyspozycji w pierwszej kolejności na dług z umowy (...) chyba, że kredytobiorca przedstawiłby pozwanemu aktualny tytuł egzekucyjny innego podmiotu. W ten sposób zgodnie z art. 451 k.c. już w umowie strony dokonały wyboru pierwszeństwa zobowiązania, które będzie zaspokajane z wpływów na rachunek z pominięciem innych, gdy środków będzie zbyt mało.

Jednakże w ocenie Sądu strony nie dokonywały wyboru sposobu zachowywania poszczególnych wpłat, bo to nie byłoby w świetle art. 451k.c. możliwe. W tej sytuacji zgodnie z paragrafem 21 tej umowy wpłaty były zaliczane najpierw na spłatę wymagalnych kosztów ubocznych, odsetek należnych pozwanemu, dopłat do oprocentowania ze środków ARiMR przypadających do zwrotu przez kredytobiorcę wraz z należnymi odsetkami ustawowymi, a następnie rat kapitałowych.

W związku z powyższym wpłaty dokonywane przez kredytobiorcę, powódkę i osoby trzecie na przestrzeni roku 2007 należało zaliczyć zgodnie z umową: najpierw na spłatę kosztów ubocznych, odsetek ustawowych dla pozwanego, dopłat i odsetek od dopłat, a dopiero na końcu na spłatę kapitału.

Sąd stwierdził, że łączne wpłaty wyniosły 203 494 zł, co wynikało ze zsumowania wpłat wynikających z okazanych dowodów na kartach od 144do 154.

Sąd wskazał, że jedynie w zakresie technicznego sposobu wyliczenia wynikającego z art. 451 k.c. i przepisów prawa bankowego Sąd skorzystał z opinii biegłej J..

Ustalając, ile w poszczególnych 13 wpłatach dokonanych w 2007r jest spłaty należności ubocznych, odsetek, odsetek od dopłat i kapitału Sąd oparł się na wyliczeniach przedstawionych przez biegłych J. i W. i uznał je za prawidłowe.

Wynika z nich, że w kwocie wpłat jest 114 388zł 76gr, które należy zaliczyć na kapitał i odsetki dla pozwanego, pozostałą część wpłat należy zaliczyć na odsetki od dopłat dla ARiMR. Wskazał Sąd, że biegły W. ustalił wysokość spłaconego kapitału i odsetek dla banku na 114 569zł 40 gr. Do tej kwoty jednak wkradł się błąd, który zauważyła biegła J. i ustaliła, że źle zaliczono kwotę 180zł 64gr, która powinna być zachowana na odsetki od dopłat. Podkreślił Sąd, że skoro dwóch biegłych niezależnie od siebie ustala w jednym obowiązującym w rachunkowości procesie rachowania, że kwota 114 tys. zł jest tą, jaka powinna być kwalifikowana jako należność z tytułu kapitału i odsetek należnych bankowi Sąd uznał, że opinie te w tym zakresie są prawidłowo sporządzone.

Uznał też, że zarzuty powódki w tym względzie nie wskazują żadnych konkretnych okoliczności co do technicznego sposobu rachowania, które miałyby wpływ na matematyczne wyliczenia.

Z tej też przyczyny Sąd uznał, iż BTE z 5 IX 2006 roku obejmujący wyłącznie należność główną i odsetki pozwanego Banku został zrealizowany w części do kwoty 114 388zł 76 gr i w tym zakresie pozbawił ten tytuł wykonalności.

Marginalnie wskazał Sąd, że proces niniejszy nie dotyczył ustalenia, ile konkretnie wynosi zadłużenie powódki, czy M. K. wobec pozwanego, lecz dotyczył kwestii możliwości egzekwowania na podstawie konkretnego tytułu wykonawczego kapitału głównego i odsetek należnych bankowi z umowy (...). W związku z tym Sąd uznał, że wystarczającym jest, że policzone zostały zgodnie z wyżej wskazanymi zasadami kwoty należności objęte kwestionowaną klauzulą.

Za nieistotne dla rozstrzygnięcia uznał Sąd wnioski powódki o dopuszczenie dowodu z elektronicznych zapisów rachunków, które są według powódki jedynym źródłem zapisów księgowych. Zdaniem Sądu rachunkowe operacje, jakie można znaleźć na nośnikach cyfrowych nie stanowią istotnego dowodu co do samej zasady odpowiedzialności za dług z kredytu (...), a jedynie mogłyby ewentualnie wskazywać na błędy rachunkowe. Tymczasem zarówno biegła J., jak i biegły W. wykonali obliczenia wystarczająco dokładnie.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98k.p.c. przyjmując, że przy wartości przedmiotu sporu 187 530zł powódka, która uzyskała pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności do kwoty 114 388zł 76gr wygrała w 0,6%.

W tej sytuacji rozliczając koszty zastępstwa procesowego użyto tego wskaźnika przyjmując za wynagrodzenie należne obu pełnomocnikom stron 3600zł i 17 zł opłaty skarbowej. Sąd nie przyjął podwyższenia kwoty podstawowego wynagrodzenia pełnomocnika, o co wnosił pełnomocnik pozwanego wskazując na duży nakład pracy. Zdaniem Sądu nakład pracy zarówno po jednej, jak i po drugiej stronie był jednakowo duży i wymagał wiele pracy. Jednakże sądząc po treści pism procesowych obu stron, ich wnikliwości, wypowiedzania się w każdej istotnej kwestii i przedstawiania swoich racji niemal w każdym piśmie, na każdej rozprawie nie można było przyjąć, że wysiłek jednej strony jest większy od wysiłku włożonego w tę pracę przez drugą stronę. By nie podrażać i tak kosztownego procesu Sąd uznał za właściwe przyznać należne wynagrodzenie w podstawowej stawce równo dla każdej ze stron, przy czym oczywiście rozliczył je stosunkowo. I tak od powódki dla pozwanego należałoby zasądzić 3617zł x 0,4%, a dla powódki od pozwanego 3617 x 0,6%, co po wzajemnej kompensacji dało ostatecznie kwotę 723zł 40 gr należną powódce od pozwanego

Końcowo Sąd wskazał, że kosztach sądowych rozstrzygnięcie będzie wydane przez referendarza w oparciu o tę samą zasadę po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Z orzeczeniem tym nie zgodziły się obie strony, powódka wnosząc apelację, a pozwany zażalenie na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Pozwany zaskarżył pkt. III, pkt. IV i pkt. wyroku, wnosząc o uchylenie tych rozstrzygnięć.

W uzasadnieniu zażalenia zarzucono, że Sąd I instancji oddalił wszystkie zarzuty powódki i uznał, że dług egzekwowany nie był objęty ugodą ze stycznia 2004 r., a bank prawidłowo postępował przy zarachowaniu wpłat poczynionych po powstaniu tytułu egzekucyjnego. W toku tego sprawdzania przez biegłych doszło do skorygowania wierzytelności banku o kwotę 180.64 zł.

W rezultacie wszystkiego powyższego, w ocenie pozwanego doszło do paradoksalnej sytuacji, choć wszystkie zarzuty powódki zostały przez sąd oddalone, a sąd uznał iż tytuł egzekucyjny wystawiony przez pozwanego Bank (...) w G., a następnie tytuł wykonawczy prawidłowo odzwierciedla (poza wspomnianą kwotę 180,64 zł) wielkość zadłużenia M. K. w stosunku do banku z umowy o kredyt inwestycyjny z dopłatami z ARiMR zawartej dnia 16 czerwca 2000r. na kwotę 500.000,00 zł z terminem spłaty 30 kwietnia 2008r., to w zakresie kosztów procesu uznał, że bank przegrał sprawę w 60 procentach.

Takie rozstrzygnięcia co do kosztów procesu (zawarte w pkt. III, IV i V wyroku) w ocenie skarżącego nie były możliwe, albowiem tytuł egzekucyjny, a potem tytuł wykonawczy prawidłowo odzwierciedlał wielkość długu, a spłaty nastąpiły po wszczęciu egzekucji w sprawie Km 760/07 komornika przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie, która to egzekucja została zawieszona tytułem zabezpieczenia powództwa na podstawie postanowienia Sadu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23.04.2008r. w sprawie sygn. akt I C 324/08.

Pozwany Bank podkreślił, że zawsze twierdził, że dług po powstaniu tytułu egzekucyjnego i po jego częściowej wpłacie (już w toku windykacji) wynosił tyle, jak stwierdzono w toku postępowania i nie ma żadnych powodów do zaskarżania apelacją wielkości długu. Wskazał, że w sytuacji, gdy dłużnik spłaca długi po wytoczeniu powództwa w orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, że zaspokojenie przez stronę pozwaną roszczeń w toku procesu należy uznać za jednoznaczne z przegraniem sprawy przez tę stronę.

Zarzucono ponadto, że nie ma podstaw do tego, aby sąd ograniczał koszty zastępstwa prawnego z powołaniem się na argument, że nakłady pracy zawodowego prawnika powoda były takie same, ponieważ powód takiego żądania nie zgłosił, a koszty procesu są do tej pory i tak wysokie, więc nie ma podstaw do ich dalszego podwyższania. Podkreślono, że jeśli dłużnicy stawiają taki sam opór prawny i jeden dług (raz jego część kapitałowa, a drugi raz część odsetkowa) jest badany w dwóch równoległych procesach sądowych i z takim samym skutkiem przez 6 lat każdy, przy ogromnych kosztach - wydatkach stron i kosztach biegłych, to cele postępowania dłużnika nie są nakierowane na rzetelny proces, ale na jego realne przewlekanie i „obronę” fermy drobiu przed egzekucją (zawieszoną), prowadzonej przez syna dłużników od 7 lat, a rzeczywistość ukrytą tego przyczyną jest czerpanie zysku przez jak najdłuższy okres czasu.

Powódka zaskarżyła częściowo wyrok Sądu Okręgowego

- w pkt I - co do pominięcia w treści rozstrzygnięcia żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Wykonawczego z dnia 5 września 2006 roku wystawionego przez Bank (...) w G. przeciwko M. K., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie o sygnaturze I Co 1054/06 w dniu 20 listopada 2006 roku odsetek w wysokości 7,9687 % rocznie od dnia 05 września 2006 roku liczonych od kwoty rozstrzygnięcia;
- w pkt II - co do oddalenia żądania powódki pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Wykonawczego z dnia 5 września 2006 roku wystawionego przez Bank (...) w G. przeciwko M. K., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie o sygnaturze I Co 1054/06 w dniu 20 listopada 2006 roku co do kwoty 73.141,31 PLN wraz z odsetkami w wysokości 7,9687 % rocznie od dnia 05 września 2006 roku;
- w pkt III - co do częściowego rozdzielenia kosztów procesu;

Skarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wyrażającą się w:

a. całkowicie bezpodstawnym przyjęciu, iż na wszystkich wpłatach dokonywanych

przez A. i G. K., D. K., M. K. oraz

B. P. wpisywano jako spłacany tytuł egzekucyjny z dnia 5 IX 2006 roku,

ale wystawiony i zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko D.

K. (przeciwko M. K. postępowanie egzekucyjne z

tego tytułu zostało umorzono wcześniej wobec nieaktywności wierzyciela) podczas

gdy - co wynika zresztą z wcześniejszych ustaleń Sądu I instancji klauzula

wykonalności na Bankowym Tytule Egzekucyjnym z dnia 5 września 2006 roku

wystawionym przez Bank (...) w G. przeciwko M.

K., zaopatrzonym przeciwko M. K. w klauzulę

wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Goleniowie w sprawie o

sygnaturze I Co 1054/06 w dniu 20 listopada 2006 roku została opatrzona tytułem

egzekucyjnym przeciwko powódce D. K. dopiero postanowieniem

tego Sądu z dnia 15 stycznia 2008 roku (sygn. akt: I Co 1648/07);

b. ustaleniu, że pozwany Bank prawidłowo w dniu 11.07.2006 r. wypowiedział

M. K. umowę kredytową nr (...) z dnia 16.06.2000 r.

wskazując na § 17 ust. 1,5,10 tej umowy z siedmiodniowym terminem wypowiedzenia

i wezwał w związku z tym do zapłaty następujących kwot; kredyt (kapitał) 156.250 zł;

odsetki 31.250 zł oraz koszty przesyłki 15 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania

niniejszego wypowiedzenia, podczas gdy okoliczności sprawy uzasadniały - co

najwyżej - wypowiedzenie umowy co do niespłaconej części zwłaszcza w sytuacji,

gdy pozwana wypowiedziała umowę kredytu przy zaległości w wysokości jednej tylko

raty a ponadto stosując 7 dniowy termin wypowiedzenia tej umowy, co było zgodnie z

postanowieniem § 22 umowy kredytowej uzasadnione wyłącznie w stosunku do

zagrożenia upadłością Kredytobiorcy, a to z kolei ze względu na charakter

prowadzonej przez działalność o charakterze rolniczym jest z oczywistych

względów wykluczone w kontekście przepisu art. 3 Ustawy dnia 2 lipca 2004 r. o

swobodzie działalności gospodarczej

c. Dowolnym ustaleniu, że zmiany numeracji rachunków, na których

ewidencjonowany był kredyt nr (...) były prawidłowe i wynikały z

konieczności dostosowania numerów bankowych do obowiązujących po wejściu

Polski do Unii Europejskiej przepisów, podczas gdy w myśl zapisu § 3 w kontekście §

27 umowy nr (...) zmiana numeru rachunku kredytowego, na którym jest

ewidencjonowany kredyt wymagała bezwzględnie pisemnego aneksu, którego

pozwany Bank nigdy małżonkowi powódki nie zaproponował, niechając także innego

pisemnego informowania o zmianie tej numeracji.

2. Niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych spraw mających istotne

znaczenie dla rozstrzygnięcia poprzez:

a. pominięcie okoliczności sprzeczności stanowiska samego pozwanego, co do

wysokości zadłużenia M. K., wyrażanego przy sposobności składania wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w sprawie I Co 336/07, gdzie powołując się na bankowy tytułu egzekucyjny z dnia 5 września 2006 roku Bank żąda wnioskiem z 20 lutego 2007 roku nadania wykonalności do kwoty 306.369,16 PLN z odsetkami ustawowymi w wysokości 11,50% od dnia 21 lutego 2007 roku, podczas gdy już we wniosku uzupełniającym z dnia 6 marca 2007 roku podaje, że się pomylił i koryguje kwotę żadaną do opatrzenia wykonalnością na 247.055,32 PLN, by w dniu 4 maja 2007 roku złożyć ponowny (poprawiony już wniosek) na wyżej wskazaną kwotę, która Sąd uwzględni wyłącznie do wysokości 5.506,80 PLN (postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 22 czerwca 2007 roku),

b. Pominięcie w rozważaniach problemu kwoty 13.523,41 PLN z tytułu udziałów

małżonków K. w pozwanym Banku, której to kwocie w oświadczeniu z dnia 23 maja 2012 roku pozwany przeciwstawił rzekomo przysługującą mu wierzytelność objętą tytułem wykonawczym - Bankowym Tytułem Egzekucyjnym BTE nr (...) z dnia 20 lutego 2007 roku opatrzonym klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w Goleniowie z dnia 22 czerwca 2007 roku (sygn. akt: I Co 336/07), a co do której - wskutek sprzeciwu powódki, w piśmie z dnia 02 sierpnia 2012 roku, pozwany oświadczył, że wierzytelność objęta BTE nr (...) jest w całości spłacona i tym samym oświadczenie, co do jej potrącenia, jest bezskuteczne podczas gdy przedmiotowy tytuł wykonawczy (I Co 336/07) obejmuje należności z tytułu umowy (...), w związku z czym, fakt jego istnienia oraz spłaty przekłada się bezpośrednio na wysokość rzeczywistego zadłużenia pozwanego z tytułu umowy (...), a w żadnym z widniejących w aktach sprawy dokumentów rachunkowych pozwanego Banku ani też z opinii biegłych nie wynika, kto, kiedy i w jaki sposób spłacił zadłużenie w wysokości 5.506,80 PLN z odsetkami w wysokości 11,50% od dnia 21 lutego 2007 roku i kwotą 50 PLN tytułem kosztów postępowania - wynikające z rzeczzonego tytułu wykonawczego i w jaki sposób rozliczono podaną na początku niniejszego zarzutu kwotę 13.523,41 PLN.

3. Naruszenie przepisu art. 227 KPC poprzez pominięcie istotnego wniosku

dowodowego składanego przez powódkę w trakcie procesu o powołanie dopuszczenie

i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny informatyki na okoliczność

zbadania, czy zapisy dokonane w elektronicznym systemie księgowym

pozwanego dotyczące kredytów (...), zostały wprowadzone przez pozwanego w

dniu dokonania danej operacji gospodarczej, czy też następczo i czy były korygowane,

podczas gdy powódka wskazywała wielokrotnie na nieprawidłowości w

zarachowaniach wpłat dokonywanych w celu spłaty kredytu, które to

nieprawidłowości potwierdzały w pewnym zakresie także opinie powołanych biegłych

z zakresu rachunkowości, dopuszczenie zaś takiego dowodu było z powyższych

względów w kontekście art. 96 ust. 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo

bankowe konieczne zważywszy, że bankowe tytuły egzekucyjne wystawiane są na

podstawie ksiąg banku, zaś te prowadzone były w wersji elektronicznej;

4. w związku z powyższym zarzutem nieważność postępowania wyrażającą się pozbawieniem powódki możliwości ochrony swoich praw (art. 379 pkt 5) KPC) poprzez pozbawienie powódki możliwości zweryfikowania, czy zapisy dokonane w elektronicznym systemie księgowym pozwanego zostały wprowadzone przez pozwanego w dniu dokonania danej operacji gospodarczej, czy też następnie i czy były korygowane i wykazania w konsekwencji nieprawidłowości księgowania i ingerencji w system elektroniczny pozwanego banku, który zresztą w trakcie toczącego się postępowania (a wbrew zasadzie wynikającej z przepisu art. 74 ust. 2 pkt 4 Ustawy o rachunkowości,) zniszczył własne dyski komputerowe stanowiące księgi bankowe, zaś cała dokumentacja zaproponowana przez pozwanego Bank w trakcie postępowania miała - siłą rzecz - postać wtórną i pochodną od tych ksiąg.

5. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 451 KC w kontekście postanowień § 16 i 21 Umowy (...) poprzez błędne przyjęcie, iż różne osoby niebędące dłużnikami pozwanego banku, spłacające zaległość M. K. z tytułu wykonawczego I Co 1054/06 z dnia 20 listopada 2006 roku nie miały prawa w sposób wiążący wskazać, na jakie konkretnie zadłużenie M. K. ma zostać zaliczona wpłacana przez nie kwota, podczas gdy przepis art. 451§ 1 zd. 2 KC stanowczo daje możliwość zarachowania przez wierzyciela wpłacanych kwoty na należności uboczne, ale tylko w sytuacji, gdy wpłata dokonywana jest przez dłużnika, zaś oświadczenia przez te osoby składane, niebędące stroną Umowy nie były też związane jej postanowieniami, zaś w tytułach przelewu jednoznacznie i wyraźnie wskazały na wolę spłaty należności objętej wyżej wskazanym tytułem wykonawczym, co więcej, zapis § 16 pkt 7) określa spłaty należności z wpływów na rachunek oszczędnościowo rozliczeniowy Kredytobiorcy o numerze (...) prowadzony przez (...) G. (§ 16 ust. 1 pkt 8) Umowy (...), zaś wpłaty dokonywane przez wspomniane osoby trzecie dokonywane były na zupełnie odmienny rachunek pozwanego Banku, nie będący rachunkiem bieżącym M. K..

6. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 451§ 1 zd. 2 KC w kontekście postanowień § 16 ust. 2 Umowy (...) poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że pozwany w umowie ustalił z kredytobiorcą, że wyłącza możliwość pobierania pieniędzy z konta o ile one się tam pojawią tylko w przypadku, gdyby zgłosił się inny podmiot posiadający tytuł egzekucyjny, podczas gdy zapis taki jest niczym uprawniony, postanowienie § 16 ust. 2 jest jednoznaczne i wskazuje na określoną kolejność pierwszeństwa z wyłączeniem tytułu egzekucyjnego (każdego) który każdorazowo - niezależnie od tego czy wystawiony na rzecz banku, czy innego wierzyciela ma pierwszeństwo ponad należnościami wynikającymi wprost z umowy;

7. Naruszenie przepisu art. 5 KC poprzez jego niezastosowanie w sprawie, podczas gdy wyżej opisane nieprawidłowości związane z wypowiedzeniem Umowy kredytu (...) w całości i nieprawidłowo, wbrew postanowieniom Umowy oznaczony okres wypowiedzenia winien kwalifikować działania Banku, jako nadużycie prawa podmiotowego co może stanowić samo w sobie wystarczającą podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego.

Wskazując na te zarzuty apelująca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz odpowiednie rozstrzygnięcie o kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

2. zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

ewentualnie, o:

1. uchylenie skarżonego wyroku w części objętej zaskarżeniem i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, pozostawiając mu rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że osoby trzecie, w tym także powódka,

miały prawo określić, iż spłacają określony tytuł egzekucyjny - w trybie przewidzianym przepisem art. 356 KC i w realiach wszczętej i toczącej się egzekucji przeciwko M. K.. Tymczasem zarachowanie wpłat przez te osoby trzecie dokonanych na inne zobowiązania M. K., nieobjęte spłacanym tytułem zostało dokonane przez Bank wbrew ich woli wyrażonej jednoznacznie w treści przelewów. Podkreślono, że reguły z przepisu art. 451 KC nie mają zastosowania w przypadku, gdy wierzyciel zostaje zaspokojony w wyniku toczącej się egzekucji sądowej - a więc nie dobrowolnie, a w wyniku jej wszczęcia i przebiegu.

Powódka zarzuciła ponadto skarżonemu wyrokowi błędne ustalenie, że pozwany Bank prawidłowo w dniu 11.07.2006 r. wypowiedział M. K. Umowę kredytową nr (...) z dnia 16.06.2000 r. wskazując na § 17 ust. 1,5,10 tej umowy z siedmiodniowym terminem wypowiedzenia i że w konsekwencji prawidłowo wezwał do zapłaty kwoty; kredytu (kapitał) 156.250 zł; odsetek 31.250 zł oraz kosztów przesyłki 15 zł. Podkreślono, że z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że opóźnienie dotyczyło zaległości zaledwie jednej tylko raty na dzień 30.04.2006 r., zaś odsetki dalej płacono zgodnie z wyliczeniem pozwanego Banku. Żadną miarą nie uzasadniało to, w ocenie powódki, wypowiedzenia całości umowy kredytu, a co najwyżej wypowiedzenie umowy, co do niespłaconej części.

Ponadto nie zgodziła się apelująca z tezą, co do prawidłowości zastosowania przez Bank 7 dniowego terminu na wypowiedzenie umowy w sytuacji, gdy termin ten - zgodnie z zapisem § 22 Umowy kredytowej uzasadniony jest wyłącznie w stosunku do zagrożenia Kredytobiorcy upadłością. Zarzuciła, że żadnych po temu ustaleń Sąd I instancji nie poczynił, a M. K. prowadzący działalność rolniczą nie miał i nie ma do dzisiaj zdolności upadłościowej.

Powódka zarzuciła też Sądowi I instancji dowolne ustalenie, że zmiany numeracji rachunków, na których ewidencjonowany był kredyt nr (...) były prawidłowe i wynikały z konieczności dostosowania numerów bankowych do obowiązujących po wejściu Polski do Unii Europejskiej przepisów. Podniosła, że z zapisów samej Umowy nr (...) wynika, że zmiana numeru rachunku kredytowego, na którym jest ewidencjonowany kredyt wymagała bezwzględnie pisemnego aneksu, którego pozwany Bank nigdy małżonkowi powódki nie zaproponował. Podniesiono w związku z tym, płatności realizowane na potrzeby spłaty wyżej wskazanej Umowy realizowane i ewidencjonowane były na różne, niezgodne z treścią samej Umowy numery rachunków, co uniemożliwiło jakiegokolwiek racjonalne śledzenie historii spłaty zadłużenia i jego ewentualną korektę w trakcie realizacji Umowy.

Apelująca kolejno podniosła też, że w skarżonym wyroku, pomimo zgromadzonego w tym kierunku materiału dowodowego zupełnie pominięto kwestię rozliczenia kwoty 13.523,41 PLN z tytułu udziałów małżonków K. w pozwanym Banku, której to kwocie w oświadczeniu z dnia 23 maja 2012 roku pozwany przeciwstawił przysługującą mu wierzytelność objętą tytułem wykonawczym -Bankowym Tytułem Egzekucyjnym BTE nr (...) z dnia 20 lutego 2007 roku. Zdaniem powódki okoliczność ta, mająca však istotne znaczenie dla potrzeb rozliczenia Umowy (...) została zupełnie pominięta w motywach skarżonego wyroku.

Co do zarzucanego naruszenia przepisu art. 227 KPC poprzez pominięcie istotnego wniosku dowodowego składanego przez powódkę w trakcie procesu o powołanie dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny informatyki na okoliczność zbadania, czy zapisy dokonane w elektronicznym systemie księgowym pozwanego dotyczące kredytów (...), zostały wprowadzone przez pozwanego w dniu dokonania danej operacji gospodarczej czy też następczo i czy były korygowane. Apelująca podniosła, że dowód taki w kontekście wskazywanych nieprawidłowości i nieścisłości w zarachowaniach samego Banku był niezbędny celem ustalenia, czy w istocie ewidencjonowanie rozliczeń było prawidłowe i czy nie było następczo korygowane

Podkreślono przy tym, że pozwany Bank w trakcie toczącego się postępowania zniszczył źródłowe dyski stanowiące źródło ewidencji rachunkowej uniemożliwiając w ogóle przeprowadzenie dowodu wnioskowanego przez powódkę. W jej ocenie działanie takie winno zostać kategorycznie ocenione w kontekście przepisu 233 § 2 KPC, co w sprawie nie miało miejsca wskutek pominięcia przez Sąd wniosku dowodowego powódki.

W związku z powyższym powódka postawiła skarżonemu wyrokowi także zarzut nieważności postępowania wyrażający się pozbawieniem możliwości ochrony swoich praw (art. 379 pkt 5) KPC) poprzez wykluczenie przez Sąd instancji możliwości zweryfikowania, czy zapisy dokonane w elektronicznym systemie księgowym pozwanego zostały wprowadzone przez pozwanego w dniu dokonania danej operacji gospodarczej, czy też następczo i czy były korygowane i wykazania w konsekwencji nieprawidłowości księgowania i ingerencji w system elektroniczny pozwanego banku.

Co do naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 451 § 1 zd. 2 KC w związku z przepisem art. 356 § 2 KC w kontekście postanowień § 16 i 21 Umowy (...) apelująca wskazała, że nie ulega kwestii, że wierzyciel,

na mocy art. 451 § 1 zd. 2 KC może zakwestionować dyspozycję dłużnika, co do zaspokojenia długu o tyle, że może zażądać zaliczenia tego, co przypada na wskazaną przez dłużnika należność główną, na związane z nią należności uboczne. Podkreśliła jednak, że oświadczenia i płatności z nimi związane składane przez A. i G. K., D. K., M. K. oraz B. P. w 2007 roku, niebędące wszak dłużnikami nie powinny podlegać ograniczeniom z art. 451 § 1 zd. 2 KC - gdyż dyspozycja tego przepisu jasna i jednoznaczna - uprawnienia wierzyciela do zarachowania zapłaty na poczet należności ubocznych dotyczą wyłaczanie sytuacji, gdy świadczenie spełniane przez dłużnika. Podniosła też, że Umowa (...) w jej postanowieniu § 16 ust. 1 pkt 7 w związku z pkt 8 i ust. 2 określała spłaty należności z wpływów na rachunek oszczędnościowo rozliczeniowy Kredytobiorcy o numerze (...) prowadzony przez (...) G. Umowy (...) dając Bankowi odpowiednie uprawnienie do pobrania i zarachowania wpłacanych kwot, podczas gdy wpłaty dokonywane przez wyżej wskazane osoby trzecie dokonywane były na zupełnie odmienny rachunek pozwanego Banku, nie będący żadną miarą rachunkiem bieżącym M. K..

Skarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła także naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 451 KC w kontekście postanowień § 16 ust. 2 Umowy (...) poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że pozwany w umowie ustalił z kredytobiorcą, że wyłącza możliwość pobierania pieniędzy z konta o ile one się tam pojawią tylko w przypadku, gdyby zgłosił się inny podmiot posiadający tytuł egzekucyjny. Podniesiono, że postanowienie § 16 ust. 2 Umowy (...) jest jednoznaczne i wskazuje na określoną kolejność pierwszeństwa z wyłączeniem tytułu egzekucyjnego (każdego) który każdorazowo - niezależnie od tego, czy wystawiony na rzecz Banku, czy innego wierzyciela ma pierwszeństwo ponad należnościami wynikającymi wprost z umowy.

Co do zarzutu naruszenia przepisu art. 5 KC poprzez jego niezastosowanie w sprawie apelująca podniosła, że nieprawidłowości w wypowiedaniu Umowy (...), wypowiedzenie Umowy w całości, nie zaś w części w sytuacji, gdy M. K. zalegał z płatnością wyłącznie jednej raty a zobowiązania odsetkowe regulował na bieżąco, zastosowanie sprzecznego z postanowieniami Umowy okresu wypowiedzenia winny kwalifikować działania Banku, jako nadużycie prawa podmiotowego, co może stanowić samo w sobie wystarczającą podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka wniosła o oddalenie zażalenia pozwanego i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Zażalenie pozwanego okazało się bezzasadne, tym bardziej, że apelacja powódki podlegała częściowemu uwzględnieniu, co w konsekwencji skutkowało zmianą rozstrzygnięcia o kosztach na korzyść powódki.

Na wstępie wskazać należy, że zażalenie w istocie nie zawiera skonkretyzowanych zarzutów, co do których można zająć merytoryczne stanowisko. Ponadto we wniosku zażalenia pozwana domaga się jedynie uchylecia zaskarżonych rozstrzygnięć (pkt III, pkt. IV i pkt V wyroku- k. 1684). Już sama zatem redakcja wniosku uniemożliwia zmianę rozstrzygnięcia w postulowanym przez skarżącą kierunku, gdyby zasadne okazały się zarzuty zażalenia. Te jednak zasadne nie są.

Pomija bowiem strona wnosząca zażalenie, że we wniosku egzekucyjnym przeciwko powódce, domagała się wyegzekwowania od powódki całości należności stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 5 września 2006r zaopatrzoną w klauzulę wykonalności przeciwko powódce dopiero w dniu 15.01 2008r. Z zawiadomienia z dnia 11.02.2008r o wszczęciu postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce w sprawie KM 760/07 (k.47) wynika, że wierzyciel tj. pozwany bank żąda wyegzekwowania należności głównej w kwocie 187.530 zł, odsetek – 21.490,48 zł oraz kosztów. Oznacza to, że wystąpienie przez powódkę z pozwem w niniejszej sprawie było konieczne, gdyż egzekucja nie została przez pozwanego bank ograniczona o wpłaty dokonane w roku 2007. Co więcej, pozwany nie wykazał, by po wniesieniu pozwu egzekucję ograniczył o te wpłaty, a w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 190). Wskazać też należy skarżącemu, że w okolicznościach badanej sprawy powódka nie dokonała spłaty

długu po wytoczeniu powództwa, ale wszystkie wpłaty, o które tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności miały miejsce w 2007r.

W niniejszej sprawie od początku znane były zarzuty, jakie stawiała powódka spornemu tytułowi egzekucyjnemu, sprzeciwiając się prowadzeniu egzekucji na jego podstawie. Zarzuty te w części okazały się uzasadnione. Stanowisko pozwanego od początku procesu było też niezmiennie. To, że w ostatecznym rezultacie proces przed sądem I instancji trwał 6 lat, a pełnomocnik pozwanego sporządził wiele obszernych pism procesowych nie uzasadnia podwyższenia stawki za zastępstwo procesowe przed sądem I instancji. Nie można bowiem uznać, by proces ten był tak skomplikowany, by uzasadniał zwiększenie stawki należności pełnomocnika ponad podstawową. Stanowisko sądu I instancji w tym zakresie podziela w całości sąd odwoławczy.

Z tych wszystkich względów zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu o czym na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono w punkcie III wyroku.

Odnosząc się do apelacji powódki, to w ocenie Sądu Apelacyjnego zasługuje ona na uwzględnienie jedynie w tej części, w jakiej zarzuca pominięcie przy orzekaniu kwoty 13. 523, 41 zł należnej powódce i jej mężowi z tytułu posiadanych udziałów i dywidendy u pozwanego, która to kwota została potrącona przez pozwanego bank w drodze oświadczenia z dnia 23.05.2012r z wierzytelnością banku z bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 5 września 2006r. (k. 1608-1613). Tę okoliczność pominął Sąd I instancji przy orzekaniu, a wobec treści art. 498 i 499 k.c. ma ona dla niniejszej sprawy istotne znaczenie, gdyż skutkuje zmniejszeniem zobowiązania powódki i jej męża z tytułu należności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 5 września 2006r. o tę kwotę.

Wskazuje także Sąd Apelacyjny, że analiza akt sprawy I ACa 417/14 Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (SO w Szczecinie I C 309/08) wskazuje na to, że kwota ta nie była rozliczona w tamtym postępowaniu i powinna być rozliczona w niniejszej sprawie zgodnie z oświadczeniem o potrąceniu. To wszystko skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku i dodatkowo pozbawieniem spornego tytułu wykonawczego o dalszą kwotę 13. 523, 41 zł (łącznie co do kwoty 127.912,17 zł, która to kwota w 2007r- 114.388,76 zł wpłacona została i rozliczona na poczet kapitału kredytu oraz odsetek od tego kapitału, a także potrącona na te wierzytelności przez pozwanego w maju 2012r- 13. 523, 41 zł), o czym orzeczono w pkt I ppkt 1 wyroku na podstawie art. 386§ 1 k.p.c. To w konsekwencji skutkowało koniecznością zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu za I instancję, albowiem powódka wygrała ostatecznie proces w I instancji w 68,2 %- o czym na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów orzeczono w pkt I ppkt 2 i 3 wyroku.

Dalej idąca apelacja powódki okazała się bezzasadna, co skutkowało jej oddaleniem, o czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w pkt II wyroku.

Przechodząc bowiem do dalszych zarzutów apelacji, to w ocenie sądu odwoławczego nie mogą one skutkować zmianą zaskarżonego wyroku w postulowanym przez skarżącą kierunku.

Apelująca podnosi w apelacji dwojakiego rodzaju zarzuty, te odnoszące się do naruszenia prawa procesowego i te, które zarzucają naruszenie prawa materialnego. W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny skupił się nad zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa procesowego, gdyż dopiero prawidłowo ustalony stan faktyczny umożliwi rozstrzygnięcie o zasadności zgłoszonego w sprawie żądania.

Spośród tych zarzutów najdalej idącym jest zarzut nieważności postępowania, którego

apelująca upatrywała w pozbawieniu powódki możliwości ochrony jej praw (art. 379 pkt 5

k.p.c.) poprzez pozbawienie powódki możliwości zweryfikowania, czy zapisy dokonane w

elektronicznym systemie księgowym pozwanego zostały wprowadzone przez pozwanego w

dniu dokonania danej operacji gospodarczej, czy też następczo i czy były korygowane i

wykazania w konsekwencji nieprawidłowości księgowania i ingerencji w system elektroniczny pozwanego banku. Zarzut ten wiązała powódka z pominięciem jej wniosku o powołanie biegłego informatyka, który zbadać miał zapisy na dyskach w pozwanym banku. Tego dowodu w istocie nie przeprowadził Sąd I instancji, jednakże formułowanie na tej podstawie zarzutu nieważności postępowania przez pozbawienie powódki możliwości ochrony jej praw jest chybione. O nieważności postępowania z tego powodu można mówić wtedy, gdy z przyczyn niezależnych od siebie strona w ogóle nie brała udziału w postępowaniu, gdy działanie w procesie i wykazywanie swych twierdzeń zostało jej uniemożliwione, gdy nie mogła bronić swych praw. Taka sytuacja nie zachodziła w niniejszej sprawie, powódka aktywnie występowała w procesie, składała liczne i obszerna pisma procesowe i dochodziła swych praw. Zarzut nieważności postępowania jest zatem niezasadny.

Co do zarzutu naruszenia art. 227 k.p.c., u którego podstaw leżało pominięcie wniosku dowodowego składanego przez powódkę w trakcie procesu o powołanie, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny informatyki na okoliczność zbadania, czy zapisy dokonane w elektronicznym systemie księgowym pozwanego dotyczące kredytów (...), zostały wprowadzone przez pozwanego w

dniu dokonania danej operacji gospodarczej, czy też następczo i czy były korygowane, to zarzut ten także nie jest zasadny.

Wskazać trzeba na wstępie, że w niniejszej sprawie powódka od początku procesu reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika, który w jej imieniu sporządził pozew. Zauważyć trzeba, że pozew oparty na treści art. 840 k.p.c. powinien w zakresie twierdzeń i zarzutów oraz terminu ich powołania spełniać wymogi z art. 843§ 3 k.p.c. Powódka w pozwie nie złożyła zarzutu dotyczącego ingerencji w zapisy elektronicznego systemu księgowania. Nie wskazywała, że bank takich ingerencji dokonywał, nie zarzucała, że przed wypowiedzeniem kredytu, co nastąpiło wszak w lipcu 2006r nie zostały prawidłowo zaksięgowane dokonane przez nią wpłaty. Powódka wskazywała jedynie, że nie było podstaw, a to wobec opóźnienia w spłacie jedynie jednej raty, do wypowiedzenia kredytu w całości, zarzucała też, że okres wypowiedzenia powinien wynosić 30 dni, a dodatkowo twierdziła, że kredyt został objęty ugodą ze stycznia 2004r oraz w całości spłacony poprzez wpłaty dokonane w 2007r.

Wobec powyższego uznać należy, że zarzuty dotyczące ewentualnych ingerencji (powódka przy tym nawet nie wskazywała kategorycznie, że takie ingerencje miały miejsce oraz nie podawała jakich konkretnych czynności dotyczyły) oraz powiązany z nimi wniosek dowodowy o biegłego informatyka są spóźnione. Ponadto wniosek ten nie mógł zostać uwzględniony wobec zniszczenia twardych dysków, zatem zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. jest niezasadny.

Ponadto dodać trzeba, że sporne zniszczone dyski zawierały zapisy operacji z czasu, gdy kredyt objęty sporem w niniejszej sprawie tj. z umowy (...) był jeszcze przez kredytobiorcę spłacany, zaś powódka nie zarzucała, by w tym okresie, tj. przed wypowiedzeniem umowy kredytowej bank wadliwie księgował wpłaty dokonywane na poczet spłaty należności z tego kredytu wynikających. W tym też kontekście za niezasadne uznać ponadto należy wszelkie

zarzuty powódki dotyczące zmiany przez bank numeracji rachunków bankowych, na które wpływały wpłaty od osób spłacających sporny kredyt. Nie zostało bowiem wykazane, ani nawet powódka tak nie twierdziła, aby jakkolwiek wpłata dokonana na poczet spłaty należności wynikających z umowy (...) nie została w niniejszej sprawie rozliczona.

Z tych też powodów nie mogą odnieść oczekiwanego skutku zarzuty apelującej dotyczące nieprawidłowego funkcjonowania czy wręcz bałaganu w ewidencji rachunkowej banku, jak i tego, że bank składał różne wnioski o nadanie klauzuli wykonalności wystawianym przez siebie bankowym tytułom egzekucyjnym, w których wskazywał różne kwoty dotyczące kapitału, odsetek, dopłat i odsetek od dopłat do kredytu w sytuacji, gdy niniejsza sprawa dotyczy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dn. 05.09.2006r. wystawionego przez pozwanego Bank (...) w G. przeciwko M. i D. małżonkom K. na kwotę 187.530 zł wraz z odsetkami w wysokości 7,9687% rocznie od dnia 05.IX.2006r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Goleniowie I Wydział Cywilny z dn. 20.11.2006r. przeciwko M. K. sygn. akt I Co 1054/06, następnie postanowieniem z dn. 15.01.2008r. wydanym również przez w/w Sąd w sprawie o sygn. akt I Co 1648/07 przeciwko D. K.. Ten zaś tytuł wykonawczy, co wynika wprost z jego treści (k.142), dotyczy jedynie należności związanych ze spłatą kapitału kredytu i odsetek od tego kapitału.

W związku z tym stwierdza Sąd Apelacyjny, że Sąd I instancji dokonał w niniejszej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych i ustalenia te jako niewadliwe sąd odwoławczy akceptuje i przyjmuje za własne bez potrzeby ich powtarzania.

Przechodząc do dalszych zarzutów apelacji, które powiązane są z twierdzeniem, że nie było podstaw do tego, by pozwany bank wypowiedział kredytobiorcy kredyt w całości wskazuje Sąd Apelacyjny, że okoliczności niniejszej sprawy wskazują na to, że bank był uprawniony do wypowiedzenia tego kredytu.

Wskazać należy bowiem skarżącej, że w dacie wypowiedzenia kredytu Bank został powiadomiony przez komornika, że przeciwko kredytobiorcy M. K. toczy się postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 143/05 z wniosku wierzyciela (...) spółka z o.o. w G. (k.35,214,1300-1308). Egzekucja ta toczyła się już od lutego 2005r (k. 219). Już ta okoliczność na podstawie §16 pkt 1 i §17 pkt 10 umowy (...) upoważniała bank do wypowiedzenia kredytu. Zgodnie bowiem z §17 pkt 10 umowy bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy w przypadku wszczęcia egzekucji wobec kredytobiorcy przez innych wierzycieli. Ponadto uprawnienie takie wynikało z § 17 pkt 5 umowy- zaprzestanie prowadzenia przedsięwzięcia (działalności) sfinansowanego z kredytu przed upływem okresu kredytowania lub zaprzestanie obsługi kredytu. Poza sporem w niniejszej sprawie jest, że ostatnia spłata należności wynikających ze spornego kredytu nastąpiła 31.10. 2005r. Przyznane też zostało przez stronę powodową , że od 21.02.2005r kredytobiorca zaprzestał prowadzenia działalności, na którą udzielony był sporny kredyt i zawarł umowy użyczenia nieruchomości z wyposażeniem z synem- k. 1277,1293-1302. Zišciły się zatem podstawy do wypowiedzenia kredytu wskazane w piśmie z dnia 11 lipca 2006r (k.129). Wobec tych podstaw bank był również uprawniony do wypowiedzenia umowy w całości.

Rację ma przy tym strona powodowa, gdy wskazuje, że termin wypowiedzenia z przyczyn, jakie zaistniały w tej sprawie powinien wynosić nie 7, ale 30 dni- jednakże ta okoliczność dla niniejszej sprawy nie ma istotnego znaczenia, a przynajmniej strona powodowa takiego znaczenia nie wykazała.

Co do zaliczania wpłat dokonanych w roku 2007 to podziela Sąd Apelacyjny stanowisko wyrażone przez Sąd I instancji.

W związku z tym przypomnieć należy, że w roku 2006 kredytobiorca M. K. miał w pozwanym banku zadłużenie nie tylko z tytułu umowy (...), ale jeszcze z tytułu kredytów objętych ugodą (...). Tu wskazać należy, że Sąd Apelacyjny uznaje, podobnie jak uczynił to Sąd I instancji, że sporny kredyt (...) nie był objęty ugodą (...), gdyż wynika to w sposób nie budzący żadnych wątpliwości interpretacyjnych z treści tej ugody restrukturyzacyjnej (k.206). Zatem kredytobiorca- M. K. miał u pozwanego kilka długów (k.652-653).

W takiej sytuacji ziszczały się warunki do zastosowania art. 451 § 1 zdanie pierwsze k.c. w tym sensie, że osoby spłacające dług kredytobiorcy były uprawnione do wskazania, który dług spłacają. Bez znaczenia jest przy tym, że wpłat dokonywały także osoby trzecie, gdyż działały one na rzecz i w interesie dłużnika spłacając jego, a nie swój dług. We

wpłatach były osoby te uprawnione do wskazania długu, który spłacają, przez co należy rozumieć wskazanie, choćby w pośredni sposób umowy kredytowej, z której wynika spłacane zadłużenie. Na tym jednak uprawnienie wpłacających kończyło się, gdyż o dalszym rozdysponowaniu wpłaconej kwoty w ramach konkretnego długu decydował już z mocy § 21 umowy, jak i art. 451 § 1 zdanie drugie k.c. wierzyciel. Wskazać też trzeba, że wpłat dokonywano w banku, a nie u komornika, co sprawiło, że bank nie był zobligowany do zaliczania ich w całości na należności objęte tytułem wykonawczym złożonym do komornika wraz z wnioskiem egzekucyjnym.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że w kwestii prawidłowości rozliczenia w ramach spornego kredytu wpłat dokonanych w roku 2007 wypowiedzieli się biegli powołani w niniejszej sprawie- biegły P. W. i biegła K. J.. Biegli ci szczegółowo przeanalizowali operacje związane z wpłatami i ich zachowywaniem i ostatecznie niemal zgodnie, a biegła J. z korzyścią dla powódki wskazali na prawidłowość z punktu widzenia treści umowy kredytowej, jak i obowiązujących przepisów prawa bankowego rozksięgowania wpłat w wysokości 94.906, 18 zł na kapitał, 19.663,22 zł- 180,22 zł na odsetki i 84.924,60 zł na odsetki od dopłat ARiMR (te ostatnie są przedmiotem procesu w innej sprawie przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie). Biegła K. J. wskazała w opinii swej także, że pozwany bank prawidłowo obliczył i pobrał odsetki od kredytu (...) (k. 977).

Z tych powodów zarzut naruszenia art. 451 k.c. uznaje Sąd Apelacyjny za niezasadny.

Z powyższych względów uznać należy, że na poczet należności objętych tytułem wykonawczym, którego dotyczy żądanie powódki wpłacono po wystawieniu tego tytułu łączną kwotę 114.388,76 zł, w 2012r potrącono dodatkowo 13.523,41 zł, to zaś skutkuje uznaniem, że sporny tytuł wykonawczy powinien być pozbawiony wykonalności co do łącznej kwoty 127.912,17 zł. Żądanie pozbawienia wykonalności ponad tę kwotę, w tym co do odsetek nie znajduje uzasadnienia w materiale dowodowym niniejszej sprawy.

Zarzut naruszenia art. 5 k.c. jest niezasadny, a nadto w realiach badanej sprawy chybiony. W niniejszej sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności, które mogłyby skutkować uznaniem, że pozwany bank domagając się spłaty udzielonego i wypłaconego kredytobiorcy kredytu nadużywa prawa, czy postępuje w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego. Kredyt został udzielony zgodnie z umową, to kredytobiorca z warunków umowy nie wywiązał się. Nie można też stwierdzić, wbrew zarzutom apelującej, a co już we wcześniejszej części uzasadnienia opisano, by bank w sposób sprzeczny z umową dokonał wypowiedzenia kredytu.

Z tych powodów apelacja jako w znacznej części bezzasadna podlegała oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego (apelacyjnego i zażaleniowego) zawarte w punkcie IV wyroku wydano na zasadzie odpowiedzialności za wynik postępowania w zakresie zażalenia i tu postępowanie to wygrała powódka, za co należne jej jest 300 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Co do kosztów postępowania apelacyjnego zastosowano zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów- art. 100 k.p.c., przy przyjęciu, że postępowanie apelacyjne powódka wygrała w 18,5 %. Koszty powódki i pozwanego w tym zakresie to koszt zastępstwa procesowego- po 2700 zł z każdej strony. Powódce zatem za postępowanie apelacyjne należy się 499,50 zł, a pozwanemu- 2200,50 zł. W ostatecznym rezultacie należało zasądzić na rzecz pozwanego kwotę 1.401 zł (2200,50- 499,50 i – 300 zł za zażalenie).

A. Sołtyka W. Kaźmierska T. Żelazowski